

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Het OCMW van Kampenhout
Dorpstraat 9
1910 Kampenhout

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 5

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Kampenhout/W65M-W65B-RMID-RMIB-KNI/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 8, 9 en 10 januari 2024.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2018-2020	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2020-2021	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2019-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2020-2021	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 07/09/2023.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Uit de controles blijkt een goede werking ten aanzien van de tussenkomsten in de medische kosten in het kader van de Wet van 1965. De gecontroleerde dossiers zijn steeds ordelijk samengesteld en tonen een prima begeleiding van de begunstigden aan. De dossiers zijn ordelijk samengesteld en bevatten steeds de nodige bewijsstukken.

Onderstaande verbeterpunten werden vastgesteld tijdens deze controle:

Controle dossiers

Sociaal verslag

Er werd vastgesteld dat de meeste sociale verslagen aanwezig in het dossier niet werden ondertekend door de maatschappelijk werker. Voor de minimale voorwaarden voor het sociaal onderzoek in het kader van de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW's die overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 april 1965 door de Staat terugbetaald wordt, verwijs ik u naar de omzendbrief van 14 maart 2014. Een sociaal verslag dient steeds gedateerd te worden en ondertekend door de maatschappelijk werker.

Beslissing en kennisgeving van de beslissing

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een kennisgeving van de beslissing werd teruggevonden in de dossiers en dat de standaardclausule die is opgenomen in de kennisgeving niet helemaal in lijn is met de wettelijke bepalingen.

Elke medische kost of kost in kader van Mediprima moet juridisch gedekt zijn door een beslissing. Er dient steeds een schriftelijke kennisgeving van deze beslissing verzonden te worden naar de cliënt. Deze kennisgeving van de beslissing dient op zo'n manier geformuleerd te zijn dat deze door de aanvrager kan worden begrepen en dat deze laatste de juistheid ervan kan nagaan. In dat opzicht is een kopie van de notulen niet aangewezen. Een beslissing moet steeds een geldigheidstermijn hebben (maximaal één jaar), of een datum vermelden tegen wanneer de beslissing uiterlijk herzien wordt.

Een voorbeeld van een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:
"Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld (*schrappen wat niet past*)). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar kan deze beslissing herzien worden."

Bij het niet vermelden van een tijdsduur of het niet vermelden van de medische kaart in de beslissing/kennisgeving heeft mogelijk terugvordering van toelagen tot gevolg vanaf 1/03/2024.

Borgstelling

Bij personen afkomstig van een visumplichtig land en waarbij niet bewezen kan worden dat deze personen al langer dan twee jaar in België verblijven moet de borgstelling bevestigd worden bij Dienst Vreemdelingenzaken. Voor alle dossiers met kosten vanaf 4/2024 die eventueel gedekt kunnen zijn door een borgsteller zal een terugvordering van de subsidie plaatsvinden indien de borgstelling niet bevestigd werd bij DVZ. Dit is nodig voor alle personen afkomstig uit een visumplichtig land, die geen asielzoeker zijn en die minder dan 2 jaar op Belgisch grondgebied verblijven.

Onderzoek naar inkomsten en/of aansluitbaarheid op basis van arbeid

De transactie 25 van de KSZ geeft geen informatie meer onder de code 198 over de arbeidsvergunningen die vanaf 1/01/2019 werden afgeleverd aan uw cliënten. Dit omdat de toestemming om te mogen werken werd gekoppeld aan een legaal verblijf van langer dan 4 maanden.

Bijgevolg dient u voor het sociaal onderzoek ten aanzien van legaal verblijvende personen steeds aandachtig te zijn voor mogelijke tewerkstellingen. Deze kunnen immers leiden tot een aansluiting bij een ziekenfonds en/of tot een intrekking van de steun voor remgelden mits het inkomen het leefloon overstijgt.

De inspectiedienst adviseert u bijgevolg om steeds de KSZ te raadplegen op mogelijke tewerkstellingen voor alle nieuwe cliënten met een legaal verblijf. Daar personen binnen de drie maanden na hun tewerkstelling moeten worden aangesloten bij een ziekenfonds wordt dit nazicht ook best regelmatig herhaald voor alle actieve dossiers met een legaal verblijf.

Controle van de facturen

Geen factuur

Teneinde terugbetaling te bekomen van de POD MI moeten steeds zowel factuur/getuigschrift met vermelding van het nomenclatuurnummer alsook betaalbewijs worden voorgelegd bij controle en daar waar nodig het attest dringende medische hulp. Er is geen recht op toelage als er geen factuur kan worden voorgelegd.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Uit de controle van de boekhouding blijkt dat er een goede opvolging is van de financiële steunen die worden verstrekt in het kader van de Wet van 2 april 1965 en van de toelagen die hiervoor kunnen worden aangevraagd.

Alle dossiers betreffende de gecontroleerde periode 2020-2021 werden afgepunt. Er werden geen verschillen vastgesteld.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Uit de controle van de sociale dossiers blijkt dat er nog verschillende verbeterpunten zijn. We willen uw OCMW dan ook aanmoedigen om aan de slag te gaan met onderstaande verbeterpunten, om zo de werking van uw OCMW te verbeteren.

Onderstaande verbeterpunten werden vastgesteld tijdens deze controle:

Ontvangstbewijs en aanvraagformulier

Uw Centrum is verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag (art. 18,§3 van de wet van 26/05/2002) en een aanvraagformulier in te vullen overeenkomstig art. 6 van het KB van 11/07/2002. Er werd vastgesteld dat er niet steeds een ontvangstbewijs en/of aanvraagformulier aanwezig was in de dossiers.

Bewijsstukken

Aanvraag van rekeninguittreksels van de 3 maanden die aan de aanvraag voorafgaan

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan. Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaan aan zijn aanvraag.

Sociaal dossier

Sociaal verslag

Er werd vastgesteld dat er niet steeds voldoende sociale verslagen aanwezig waren in het dossier en dat de sociale verslagen soms inhoudelijk te beperkt zijn en dat niet steeds alle verplichte elementen werden opgenomen. De sociale verslagen werden niet steeds ondertekend door de maatschappelijk werker.

Elke beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) moet voorafgegaan worden door een sociaal verslag. De bijgewerkte situatie van de aanvrager moet worden voorgelegd en eventuele bewijsstukken moeten bij het dossier worden gevoegd. Deze verslagen moeten gedateerd en ondertekend worden door de maatschappelijk werker met vermelding van zijn naam en moeten eindigen met een voorstel dat duidelijk, becijferd, gestructureerd en precies is. Wanneer het verslag enkel digitaal wordt voorgesteld, zonder mogelijkheid tot ondertekening dan met het OCMW kunnen aantonen dat het wel degelijk gaat om de gekwalificeerde maatschappelijk werker die belast is met het dossier overeenkomstig artikel 5 van het KB van 11/07/2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie die het sociaal onderzoek heeft uitgevoerd.

De volgende elementen moeten minstens worden opgenomen in het sociaal verslag:

- Het onderwerp en de datum van de aanvraag (in het geval van een eerste aanvraag; een "verlenging" van de aanvraag door de begunstigde tijdens een herziening van het dossier is niet van toepassing, aangezien het recht nog steeds bestaat)
- De gegevens in verband met de identiteit: naam en voornaam
- De geboortedatum van de aanvrager
- De nationaliteit
- De verblijfplaats-woonplaats
- de gezinssamenstelling
- De middelen van de aanvrager

- De middelen van de samenwonende(n)
- De elementen in verband met de werkbereidheid
- De eventuele rechten op sociale bijstand
- Informatie in verband met de onderhoudsplichtigen
- Datum waarop het huisbezoek werd afgelegd en kort verslag ervan
- De datum en het resultaat van de raadpleging van de KSZ-stromen
- Een korte voorgeschiedenis van de aanvrager

Recht op maatschappelijke integratie is een individueel recht

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een individueel sociaal verslag werd opgemaakt voor de aanvrager. Recht op Maatschappelijke integratie is een individueel recht waarbij elke samenwonende persoon zelf aanspraak kan maken op het recht indien deze aan de wettelijke voorwaarden voldoet, ongeacht de vorm van relatie met de andere persoon. Wanneer er meerdere leden van het gezin recht hebben op maatschappelijke integratie dient voor elke samenwonende persoon een apart sociaal verslag opgemaakt te worden.

Beslissing en kennisgeving van de beslissing

Motivatie van de beslissing in de kennisgeving

Het OCMW verstuurt een kopie van de notulen van de beslissing van het BCSD naar de begunstigden. De schriftelijke mededeling (kennisgeving) van de raadsbeslissing dient op zo'n manier geformuleerd te zijn dat deze door de aanvrager kan worden begrepen en dat deze laatste de juistheid ervan kan nagaan. In dat opzicht lijkt een kopie van de notulen van het BCSD niet aangewezen.

Termijn voor het nemen van een beslissing niet gerespecteerd

Periode van 30 dagen na datum aanvraag voor het nemen van een beslissing werd in een dossier niet gerespecteerd. Het OCMW is verplicht om een beslissing te nemen binnen de 30 dagen na ontvangst van de aanvraag.

Beslissing beperkt in tijd

Er werd vastgesteld in een dossier dat er beslissingen werden genomen voor een maand. Een toekenning leefloon kan niet beperkt worden tot een maand. Het recht bestaat even lang als aan de voorwaarden wordt voldaan en het OCMW kan deze voorwaarden ook minstens een maal per jaar controleren en een nieuwe beslissing nemen.

Beslissing tot weigering bij gebrek aan tijd om het dossier te behandelen

Het centrum beschikt over een termijn van 30 dagen om een vraag te beantwoorden en een beslissing te nemen. Er werd vastgesteld dat, wanneer de aanvraag wordt ingediend, bijvoorbeeld een paar dagen voor de Raad, de client slechts enkele dagen de tijd werd gegeven (4 werkdagen) om al de gevraagde documenten binnen te brengen. Gezien de hoeveelheid informatie die hier werd opgevraagd lijkt dit een onrealistische termijn. Het leefloon werd nadien geweigerd omdat het sociaal en financieel onderzoek niet kon worden gevoerd. De inspectie herinnert uw diensten eraan dat de wettelijke termijn om een aanvraag te behandelen 30 dagen bedraagt, ongeacht de vergaderdatum van het beslissingsorgaan.

GPMI

Er zijn meerdere werkpunten vastgesteld voor wat betreft het GPMI:

- **Sociale balans:** Er werd vastgesteld dat de sociale balans die aanwezig was niet werd gedateerd. De inspectiedienst moet kunnen vaststellen dat deze identificatie van de noden en opportuniteiten voorafgaand aan het GPMI wel degelijk werd uitgevoerd door de maatschappelijk werker en dat de doelstellingen van het GPMI beantwoorden aan deze analyse. Indien die niet zo is, kan de specifieke subsidie GPMI worden teruggevorderd.
- **Toelage GPMI:** Er werd vastgesteld in een dossier dat de toelage GPMI te vroeg werd aangevraagd. Er is recht op toelage GPMI vanaf de 1ste dag van de maand waarin het GPMI werd ondertekend
- **GPMI 2de-kans:** Het OCMW kan toelage GPMI 2 de kans ontvangen als betrokkene na een afwezigheid van minimum 12 maand terugkeert naar het OCMW. Er kan enkel recht zijn op deze toelage als betrokkene geen leefloon genoot in de 12 voorafgaande maanden. De toelage werd in dit dossier teruggevorderd.
- **Looptijd van het GPMI:** Uw centrum beperkt de duur van het GPMI tot 1 jaar. Een GPMI kan toegekend worden voor de duur van het recht op RMI of de periode van het traject.
- **Concrete doelstellingen:** Het is aangeraden om indien mogelijk termijnen vast te leggen om de vastgestelde doelstellingen concreter te maken en bijgevolg ook meetbaar te maken bij de evaluaties.
- **Verbintenissen van het OCMW:** In het GPMI is opgenomen dat het OCMW zal instaan voor het uitbetalen en berekenen van het leefloon. Deze elementen kunnen niet beschouwd worden als verbintenissen van het OCMW, het betreft hier een wettelijke verplichtingen van het OCMW in het kader van het nagaan van de toekenningsvoorwaarden.
- **Bevoegdheidsclausule GPMI student:** De bevoegdheidsclausule opgenomen in de opgestelde GPMI contracten voor studenten dient aangepast te worden. Bij verhuis van een student blijft het OCMW van Kampenhout conform de regelgeving het bevoegde OCMW.
- **Inhoudelijke verplichtingen GPMI student:** Er werd vastgesteld dat wanneer er een GPMI wordt opgemaakt inzake een student een aantal inhoudelijke verplichtingen niet worden opgenomen in het contract. (bv. jongere moet bewijs leveren van studie met voltijds leerplan, rechten laten gelden op studietoelage,..) Al deze inhoudelijke verplichtingen kan u nalezen in de omzendbriefpunt 2.3.5.2 specifieke voor een GPMI inzake studies met een voltijds leerplan.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Boekhoudkundige controle Covid premie

Een eerste controle werd uitgevoerd m.b.t. de COVID premie toegekend voor de jaren 2020 en 2021. Uit deze eerste financiële controle is een eventueel te veel ontvangen toelagen opgemerkt. Het OCMW heeft mogelijks al regularisaties gedaan via de aangifte van 2022.

De inspectie zal pas een definitief eindrapport m.b.t. deze subsidie opmaken zodra alle cijfers m.b.t. de periode 2020-2022 gekend zijn.

Boekhoudkundige controle recht op maatschappelijke integratie

Uit de boekhoudkundige controle van het recht op maatschappelijke integratie blijkt een verschil in de netto uitgaven van meer dan 1% in het nadeel van het OCMW.

Dit resultaat zou betekenen dat het OCMW een mogelijk tekort aan toelage ontving van de POD MI. Er werd echter door uw OCMW geen toelage te weinig ontvangen. Dit verschil is te verklaren doordat het OCMW een deel van de geïnde terugvorderingen doorgeeft door middel van een regularisatie van het B formulier of door het retroactief intrekken van het C-formulier. Deze werkwijze is niet correct en zorgt voor een onterechte daling van de uitgaven van de POD MI. De geïnde terugvorderingen dienen doorgegeven te worden aan de POD MI via het D-formulier.

De behandeling van de knipperlichten

Er werd een goede administratieve opvolging vastgesteld van de knipperlichten door uw OCMW. Alle nog openstaande knipperlichten voor de controleperiode 2020-2021 werd door uw OCMW correct behandeld. Dit duidt op een goede administratieve opvolging van de KSZ-stromen door de sociale dienst.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Het OCMW onderneemt naar aanleiding van de aanbevelingen uit de inspecties de nodige actie om de werking te verbeteren of aanpassingen door te voeren. De inspectiedienst wil het OCMW aanmoedigen om actief aan de slag te gaan met de gemaakte opmerkingen, om zo verdere stappen te zetten in de verbetering van de werking van het OCMW.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de te veel ontvangen toelagen.

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
<u>Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten</u>	<u>Jaren 2018-2020</u>	<u>264,17€</u>	<u>Door onze diensten</u>	<u>Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten</u>
<u>Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van</u>	<u>Jaar 2022</u>	<u>Cf. bijlage nr. 3</u>	<u>Door onze diensten</u>	<u>Op een van de volgende</u>

<u>de sociale dossiers - GPMI</u>				<u>maandelijkse kostenstaten</u>
---------------------------------------	--	--	--	--------------------------------------

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé